

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन प्रशिक्षण संस्था, पुणे मान्यताप्राप्त

संबोधी अकादमी, औरंगाबाद

महाराष्ट्र अराजपत्रित सेवा (गट ब व गट क) पूर्व परीक्षा

परीक्षेला जाता जाता...

सराव पेपर

- १) २०२३ साली जागतिक आरोग्य संघटनेने खालीलपैकी कोणत्या देशाला मलेरियामुक्त म्हणून प्रमाणित केले ?
(अ) भारत (ब) अझरबैजान (क) पाकिस्तान (ड) ताजिकिस्तान

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क)
३) (अ), (क) आणि (ड) फक्त ४) (ब) आणि (ड)

- 1) World Health Organisation (WHO) certified which of the following countries as Malaria-free recently?

- (a) India (b) Azerbaijan (c) Pakistan (d) Tajikistan

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (c) and (d) 4) (b) and (d)

- २) 'बाहुबल्ली' बाबत खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/आहेत ?

- (अ) हा जगातील पहिला २०० मीटर लांबीचा बांबू क्रॅश बॅरियर आहे
(ब) हा कॉंक्रीट आणि स्टीलचा पर्यावरणपूरक पर्याय असून तितकाच प्रभावी आहे
(क) तो यवतमाळ आणि चंद्रपूर दरम्यानच्या महामार्गावर बसवण्यात आला आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (ब) फक्त ३) (अ) आणि (ब) ४) (अ), (ब) आणि (क)

- 2) Consider the following statements about 'Bahu Balli',

- (a) it is the world's first 200-meter-long Bamboo Crash Barrier
(b) it is an eco friendly alternative to concrete and steel and is equally effective
(c) it has been installed on the highway stretch between Yavatmal and Chandrapur
Which of the above statements are true

- 1) only a 2) only b 3) a and b 4) a,b and c

- ३) पाकिस्तान सरकारने भारतातील हिंदू यात्रेकरूंना शारदा पीठाला भेट देण्यासाठी एक कॉरिडॉर स्थापन करण्याच्या प्रस्तावाला मंजुरी दिली आहे. या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) शारदा पीठ पाकव्याप्त काश्मीरच्या प्रदेशात आहे
ब) शारदा पीठ हे १८ महाशक्ती पीठांपैकी एक किंवा भव्य शक्तिपीठ म्हणून पूजनीय आहे.
क) शारदा देवी ही काश्मिरी पंडितांची कुलदेवी आहे.
ड) शारदा पीठ हे झेलम नदीच्या काठावर आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, क, ड २) अ, ब, क फक्त ३) अ, क फक्त ४) ड फक्त

- 3) Pakistan government has approved a proposal to establish a corridor which would allow Hindu pilgrims from India to visit Sharada Peeth. In this regard which of the following statement/s is/are correct ?

- a) The Sharada Peeth is located in the region of Pakistan Occupied Kashmir
b) Sharada Peeth is also revered as one of 18 Maha Shakti Peethas, or "Grand Shakti Peethas".
c) Goddess Sharada is the Kuldevi of Kashmiri pandits.
d) It is located on the banks of river Jhelum.

Answer Options :

- 1) a, b, c, d 2) a, b, c, only 3) a, c only 4) d only

६) २०१९ साली कोहिमाच्या लढाईचा ७५ वा वर्धापन दिन नागालँडने साजरा केला. कोहिमाची ही लढाई यांच्या दरम्यान झाली होती.

अ) युके आणि जर्मनी ब) युके आणि जपान-जर्मनी क) युके आणि जपान

पर्यायी उत्तरे :

१) (क) फक्त २) (ब) आणि (क) ३) (अ) आणि (क) ४) (अ), (ब) आणि (क)

6) Nagaland has observed in 2019, 75th anniversary of Battle of Kohima . This battle of Kohima took place between _____ and _____.

a) UK and Germany b) UK and Japan -Germany c) UK and Japan

Answer Options :

1) (c) only 2) (b) and (c) 3) (a) and (c) 4) (a), (b) and (c)

७) अलीकडेच हेलिना ची चांदीपूर (ओडिशा) येथे चाचणी घेण्यात आली. त्याचा संदर्भ कशाशी आहे?

१) मल्टी बॅरल रणगाडा २) रणगाडाविरोधी क्षेपणास्त्र ३) प्रगत तोफा ४) रडारयुक्त हेलिकॉप्टर

7) Recently "HELINA" was tested in Chandipur, Odisha. What does it refer to?

1) Multi Barrel tank 2) Anti tank Guided Missile
3) Advanced gun 4) Radar Helicopter

८) कलादान मल्टी-मॉडल ट्रान्झिट प्रकल्पातील भारतीय कामगारांना हानी पोचविण्यासाठी हल्ला करण्याची योजना आखणाऱ्या देशातील बंडखोरांच्या छावण्या नष्ट करण्यासाठी भारताने ऑपरेशन सनराईज केले.

१) म्यानमार २) अफगाणिस्तान ३) नेपाळ ४) भूतान

8) India carried out Operation Sunrise to wipe out the insurgent camps planning to hit the Indian workers at the Kaladan Multi-Modal Transit project along with _____ .

1) Myanmar 2) Afghanistan 3) Nepal 4) Bhutan

९) एप्रिल २०२३ मध्ये निधन झालेल्या माजी क्रिकेटपटू सलीम दुराणी यांच्याबद्दल खालीलपैकी कोणते विधान/ने खरे आहे/ आहेत ?

अ) अफगाणिस्तानमध्ये जन्मलेले ते एकमेव भारतीय कसोटी क्रिकेटपटू होते.

ब) अर्जुन पुरस्कार जिंकणारे ते पहिले क्रिकेटपटू होते.

क) त्यांनी चित्रपटांमध्ये काम केले होते

पर्यायी उत्तरे :

१) (अ) फक्त २) (अ) आणि (ब) फक्त ३) (अ), (ब) आणि (क) ४) (ब) आणि (क) फक्त

9) Which of the following statement(s) is/are true about Former cricketer Salim Durani who passed away in April 2023

a) He is the only Indian Test cricketer to have been born in Afghanistan

b) He was the first cricketer to win an Arjuna Award

c) He acted in films

Answer Options :

1) (a) only 2) (a) and (b) only 3) (a), (b) and (c) 4) (b) and (c) only

- १०) 'ग्लोबल मिलेट्स (श्री अन्न) कॉन्फरन्स' बद्दल खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?
- अ) या परिषदेत उत्पादक, ग्राहक आणि इतर स्टेकहोल्डर्स यांच्यामध्ये भरडधान्यांचा प्रचार व जागरूकता वाढविण्यावर लक्ष दिले गेले.
- ब) या परिषदेने भरडधान्यांच्या मूल्य साखळीच्या विकासावर लक्ष केंद्रित केले.
- क) या परिषदेत भरडधान्यांच्या आरोग्य आणि पौष्टिक पैलूंवर प्रकाश टाकण्यात आला
- ड) पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी कंपॅडियम ऑफ इंडियन मिलेट (श्री अन्न) चे डिजिटल यंत्रणेद्वारे लाँचिंग केले.
- इ) मार्च २०२३ मध्ये मुंबईत ही परिषद आयोजित करण्यात आली होती.

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, क, ड, इ २) अ, ब, ड, इ ३) अ, ब, क, ड ४) अ, क, ड, इ

- 10) Which of the following is true about the 'Global Millets (Shree Anna) Conference'?
- a) It looked into Promotion and awareness of millets among producers, consumers and other stakeholders
- b) It focussed on Millets' value chain development
- c) It highlighted the Health and nutritional aspects of millets
- d) Prime Minister Narendra Modi digitally launched Compendium of Indian Millet (Shri Anna)
- e) It was held in Mumbai in March 2023

Answer Options :

- 1) a,c,d,e 2) a,b,d,e 3) a,b,c,d 4) a,c,d,e

- ११) देशात युएन मिशनमध्ये सेवा करणाऱ्या १५० भारतीय शांती सैनिकांना त्यांच्या सेवेबद्दल संयुक्त राष्ट्रांनी मेडल ऑफ ऑनर २०१९ ने सन्मानित केले गेले होते.

- १) येमेन २) दक्षिण सुदान ३) जिबौती ४) स्लोव्हाकिया

- 11) 150 Indian peace keepers serving with the UN Mission in _____ were honoured with "Medals of Honour" by the United Nations for their service.

- 1) Yemen 2) South Sudan 3) Djibouti 4) Slovakia

- १२) २०२४ पर्यंत मुदत वाढवण्यात आलेल्या २२ व्या कायदा आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहेत?

- १) न्यायमूर्ती ऋतुराज अवस्थी २) न्यायमूर्ती रंजन गोगोई
- ३) न्यायमूर्ती चंद्रू ४) न्यायमूर्ती जस्ती चेलमेश्वर

- 12) Who is the chair of the 22nd Law Commission, which was recently extended until 2024?

- 1] Justice Rituraj Awasthi 2] Justice Ranjan Gogoi
- 3] Justice Chandru 4] Justice Jasti Chelameswar

- १३) समेद शिखरजी अलीकडे चर्चेत होते, त्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत?

- अ) हा जैन धर्माचा पवित्र ग्रंथ आहे.
- ब) हे श्वेतांबर पंचतीर्थमध्ये समाविष्ट आहे.
- क) हे पहिले तीर्थकर, ऋषभदेव यांच्याशी संबंधित आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) ३) (ब) आणि (क) ४) (अ), (ब) आणि (क)

13) Sammed Shikarji was in news recently, with respect to it, which of the following statements is/are correct?

- a) It is a sacred text of Jainism.
- b) It is included in the Svetambara Pancha Tirth.
- c) It is related to the 1st Tirthankara, Rishabhadeva.

Answer Options :

- 1) (b) only 2) (a) and (c) 3) (b) and (c) 4) (a), (b) and (c)

१४) खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/आहेत ?

- अ) २९ जुलै रोजी आंतरराष्ट्रीय चित्ता दिवस साजरा केला जातो.
- ब) नामिबियामध्ये चित्यांची जगातील सर्वाधिक संख्या आहे.
- क) भारतात चित्ता प्रकल्प पुन्हा सुरू होईपर्यंत ते भारतात नामशेष झाले होते.
- ड) चित्ताच्या सर्व प्रजाती IUCN द्वारे असुरक्षित म्हणून सूचीबद्ध आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (ब) आणि (क) ३) (अ), (क) आणि (ड) फक्त ४) (ब), (क) आणि (ड)

14) Which of the following statement/s is/are correct?

- a) International Cheetah Day is celebrated on July 29.
- b) Namibia has the world's largest population of cheetahs.
- c) It was extinct in India until its reintroduction in the country.
- d) All cheetahs species are listed as vulnerable by the IUCN.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (b) and (c) 3) (a), (c) and (d) 4) (b), (c), (d)

१५) भारतातील नागरी सेवा दिनासंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान/योग्य आहे ?

- अ) नागरी सेवा दिन दरवर्षी २९ एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.
- ब) या दिवशी नागरी सेवा दिन साजरा केला जातो कारण या दिवशी सरदार वल्लभभाई पटेल यांनी स्वतंत्र भारतातील नागरी सेवकांच्या पहिल्या तुकडीला संबोधित केले होते.
- क) नागरी सेवा दिनी, नागरी सेवकांना 'सार्वजनिक प्रशासनातील उत्कृष्टतेसाठी राष्ट्रपती पुरस्कार' दिला जातो.
- ड) देशातील सार्वत्रिक निवडणुकांमुळे नागरी सेवा दिन २०१९ साजरा करण्यात आला नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) ३) वरील सर्व ४) (अ), (ब) आणि (क)

15) Which of the following statements is/ are correct regarding to Civil Service Day in India?

- a) The Civil Services Day is observed on 21st April of every year.
- b) Civil Services Day is observed on this day as it was on this day Sardar Vallabhbhai Patel, addressed the first batch of civil servants in Independent India.
- c) On the Civil Services Day, 'President Award for Excellence in Public Administration' is given to civil servants.
- d) Civil Services Day 2019 was not observed due to general elections in the country.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a) and (c) 3) All the above 4) (a), (b) and (c)

- १६) खालीलपैकी कोणी सर्वप्रथम भारतासाठी संविधान सभेची कल्पना मांडली होती ?
 १) जवाहरलाल नेहरू २) महात्मा गांधी ३) सरदार वल्लभभाई पटेल ४) एम.एन. रॉय
- 16) Who among the following first put forward the idea of a "Constituent Assembly" for India ?
 1) Jawaharlal Nehru 2) Mahatma Gandhi
 3) Sardar Vallabhbhai Patel 4) M. N. Roy
- १७) सन १९७६ मध्ये केलेल्या दुरुस्तीद्वारे संविधानाच्या उद्देशपत्रिकेत खालीलपैकी कोणते समाविष्ट करण्यात आले नाही ?
 अ) सार्वभौम लोकशाही प्रजासत्ताक ब) सार्वभौम समाजवादी धर्मनिरपेक्ष लोकशाही प्रजासत्ताक
 क) राष्ट्राची एकता ड) राष्ट्राची एकता आणि अखंडता
- पर्यायी उत्तरे :**
 १) अ, ब, क, ड २) अ, ब, क फक्त ३) अ, क फक्त ४) ब, क, ड फक्त
- 17) Which of the following was NOT inserted in the Constitution by the amendment made in the year 1976?
 a) Sovereign Democratic Republic b) Sovereign Socialist Secular Democratic Republic
 c) Unity of the nation d) Unity and integrity of the nation
- Answer Options :**
 1) a, b, c, d 2) a, b, c, only 3) a, c only 4) b, c, d only
- १८) खालीलपैकी कोणता भारतातील महिलांचा घटनात्मक अधिकार आहे ?
 अ) सतीप्रथेला प्रतिबंध आणि सतीप्रथेचा गौरव करण्यास विरोध
 ब) उपजीविकेच्या पुरेशा साधनाचा अधिकार सुरक्षित करणे
 क) मातृत्व लाभांची तरतूद
- पर्यायी उत्तरे :**
 १) (अ) फक्त २) (अ) आणि (ब) फक्त ३) (अ), (ब) आणि (क) ४) (ब) फक्त
- 18) Which one of the following is the constitutional right of women in India?
 a) Prevention of commission of sati and its glorification on women
 b) Securing right to an adequate means of livelihood
 c) Provision of maternity benefits
- Answer Options :**
 1) (a) only 2) (a) and (b) only 3) (a), (b) and (c) 4) (b) only
- १९) खालीलपैकी कोणते राज्य/केंद्रशासित प्रदेश पश्चिम क्षेत्रीय परिषदेचे सदस्य नाही ?
 अ) महाराष्ट्र ब) गुजरात क) गोवा ड) दमण-दीव आणि दादरा-नगरहवेली
- पर्यायी उत्तरे :**
 १) अ, ब, क, ड २) अ, ब, क फक्त ३) अ, क फक्त ४) वरीलपैकी नाही
- 19) Which of the following States/Union Territories is/are not a member of Western Zonal Council?
 a) Maharashtra b) Gujarat c) Goa d) Daman - Diu and Dadara-NagarHaveli
- Answer Options :**
 1) a, b, c, d 2) a, b, c, only 3) a, c only 4) None of the above

२०) खालीलपैकी कशाबाबत राज्यपाल राष्ट्रपतीकडे शिफारस करू शकत नाहीत ?

- अ) उच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची हकालपट्टी
ब) राज्य विधानसभेचे विसर्जन
क) राज्यातील घटनात्मक यंत्रणा खंडित झाल्याची घोषणा

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (अ) आणि (ब) फक्त ३) (अ), (ब) आणि (क) ४) (ब) आणि (क) फक्त

20) Which one of the following is an issue about which a Governor cannot make a recommendation to the President ?

- a) Removal of the judges of the High Court.
b) Dissolution of the state legislative assembly.
c) Declaration of breakdown of the constitutional machinery in the state.

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (a) and (b) only 3) (a), (b) and (c) 4) (b) and (c) only

२१) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) भारताच्या पंतप्रधानांना काढून टाकण्याची प्रक्रिया भारतीय संविधानात नमूद केली गेलेली नाही.
ब) राज्याच्या राज्यपालांना हटवण्याची प्रक्रिया भारतीय राज्यघटनेत नमूद करण्यात आली आहे.
क) नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांना काढून टाकण्याची प्रक्रिया भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांना काढून टाकण्यासारखीच आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) फक्त ३) (ब) आणि (क) ४) (अ), (ब) आणि (क)

21) Which of the following statement/s is/are correct ?

- a) The process of removal of Prime Minister of India has not been provided in the Indian Constitution.
b) The process of removal of Governor of a State has been provided in the Indian Constitution.
c) The process of removal of Comptroller and Auditor-General is the same as that of the removal of a judge of the Supreme Court of India.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a) and (c) 3) (b) and (c) 4) (a), (b) and (c)

२२) खालीलपैकी कोणत्या आधारावर, 'भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य' यावर भारतात वाजवी निर्बंध घातले गेलेले आहेत ?

- अ) देशाचे सार्वभौमत्व आणि अखंडता ब) परदेशी राज्यांशी मैत्रीपूर्ण संबंध
क) बदनामी ड) न्यायालयाचा अवमान

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ४) (अ), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)

22) On which of the following grounds, 'Freedom of Speech and Expression' is subjected to reasonable restrictions?

- a) Sovereignty and integrity of the country b) Friendly relations with foreign states
c) Defamation d) Contempt of court

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (c) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

२३) खालीलपैकी कोणती बाब उच्च न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्रात नाही ?

- १) ते कनिष्ठ न्यायालयातील निकालाविरोधातील अपील ऐकू शकते.
- २) ते मूलभूत अधिकार पुनर्स्थापित करण्यासाठी रिट जारी करू शकते.
- ३) ते दोन राज्यांमधील नदीच्या पाण्याच्या वादावर निर्णय घेऊ शकते.
- ४) ते त्याच्या खालच्या न्यायालयांवर देखरेख आणि नियंत्रण ठेवते.

23) Which of the following is NOT within the jurisdiction of the State High Court?

- 1) It can hear appeals from lower courts
- 2) It can issue writs for restoring Fundamental Rights.
- 3) It can decide the river water dispute between the two states.
- 4) It exercises superintendence and control over courts below it.

२४) न्याय पंचायतीबाबत खालीलपैकी कोणते चुकीचे आहे ?

- अ) न्याय पंचायत ही विवाद निराकरणाची पर्यायी प्रणाली आहे.
- ब) न्याय पंचायत दिवाणी तसेच फौजदारी क्षेत्रात न्यायिक कार्ये करते.
- क) यामुळे लोकशाही विकेंद्रीकरण होते आणि सुलभरीत्या न्याय मिळू शकतो.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (ब) आणि (क) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ३) (क) फक्त ४) वरीलपैकी नाही

24) Which among the following is incorrect about Nyaya Panchayats?

- a) It composes a system of alternate dispute resolution.
- b) It has judicial functions both in civil as well as in criminal fields.
- c) It leads to democratic decentralisation and also provides easy access to justice.

Answer Options :

- 1) (b) and (c) only 2) (a), (b) and (c) 3) (c) only 4) None of the above

२५) PESA पंचायत (अनुसूचित क्षेत्रांचा विस्तार) कायदा समितीने केलेल्या शिफारशीच्या आधारे तयार केला गेला आहे.

- १) के पी सिंग देव समिती २) के. संथानम समिती ३) एस. भुरिया समिती ४) एस. कोठारी समिती

25) Provisions of PESA - Panchayats (Extension to Scheduled Areas) Act are designed on the basis of the recommendations made by _____.

- 1) K P Singh Deo committee 2) K. Santhanam committee
- 3) S. Bhuria committee 4) S. Kothari committee

२६) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) वॉरन हेस्टिंग्ज हे बंगालचे पहिले गव्हर्नर जनरल होते.
- ब) लॉर्ड विल्यम बेंटिक हे भारताचे पहिले गव्हर्नर जनरल होते.
- क) लॉर्ड कॅनिंग हे भारताचे पहिले व्हाईसरॉय होते.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) फक्त ३) (ब) आणि (क) ४) (अ), (ब) आणि (क)

26) Which of the following statement/s is/are correct?

- a) Warren Hastings was the first Governor-General of Bengal.
- b) Lord William Bentinck was the first Governor-General of India.
- c) Lord Canning was the first Viceroy of India.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a) and (c) 3) (b) and (c) 4) (a), (b) and (c)

२७) खालीलपैकी कोणत्या गव्हर्नर जनरलने संस्थानिकांच्या कारभारात तटस्थता आणि हस्तक्षेप न करण्याचे धोरण सुरू केले?

- १) वॉरन हेस्टिंग्ज २) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस ३) सर जॉन शोर ४) लॉर्ड वेलस्ली

27) Who among the following Governor-General of the English East India introduced the policy of neutrality and non-intervention in the affairs of the Indian native states?

- 1) Warren Hastings 2) Lord Cornwallis 3) Sir John Shore 4) Lord Wellesley

२८) १८५७ च्या उठावानंतर खालीलपैकी कोणते परिणाम झाले?

- अ) राणी व्हिक्टोरियाच्या जाहीरनाम्याद्वारे ब्रिटिश सत्तेने/संसदेने भारतातील प्रशासनाची थेट जबाबदारी स्वीकारली.
ब) बंगाल प्रांतामध्ये दुहेरी सरकार सुरू झाले.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (ब) फक्त ३) दोन्ही (अ) आणि (ब) ४) दोन्हीही (अ) किंवा (ब) नाही

28) Which of the following consequences followed the aftermath of the revolt of 1857?

- a) Queen Victoria's Proclamation wherein the British Crown assumed direct responsibility of administration in India.
- b) Dual government in Bengal was introduced.

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (b) only 3) Both (a) and (b) 4) Neither (a) nor (b)

२९) १८६० मध्ये खालीलपैकी कोणत्या शहरात आयकराला मोठ्या प्रमाणावर विरोध झाला होता?

- १) पुणे २) सुरत ३) मुंबई ४) पॉन्डिचेरी

29) The mass resistance to income tax took place in which of the following cities in 1860?

- 1) Pune 2) Surat 3) Mumbai 4) Pondicherry

३०) भारतीय लोकांच्या कल्याणासाठी लोकमत एकत्रित करण्यासाठी खालीलपैकी कोणी लंडनमध्ये ईस्ट इंडिया असोसिएशनची स्थापना केली?

- १) आनंदमोहन बोस २) भिकाजी कामा ३) दादाभाई नौरोजी ४) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

30) Who among the following organized the East India Association in London to mobilize public opinion for Indian welfare?

- 1) Anandmohan Bose 2) Bhikaji Cama 3) Dadabhai Naoroji 4) Surendranath Banerjee

३१) खालीलपैकी कोणाकडे बराह दरोड्याची सूत्रे होती?

- १) बारिंद्र घोष २) प्रफुल्ल चाकी
३) पुलिन बिहारी दास ४) खुदीराम बोस

- 31) Who among the following organized the sensational Barrah Dacoity ?
 1) Barindra Ghosh 2) Praful Chaki
 3) Pulin Behari Das 4) Khudiram Bose
- ३२) श्यामजी कृष्ण वर्मा यांनी त्यांच्या विचारांचा प्रसार करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते नियतकालिक सुरू केले ?
 १) इंडियन इकॉनॉमिस्ट २) इंडियन सोशालॉजिस्ट
 ३) इंडियन स्पेक्टॅटर ४) इंडियन ओपीनियन
- 32) Which of the following periodicals was started by Shyamji Krishna Verma for spreading his ideas?
 1) The Indian Economist 2) The Indian Sociologist
 3) The Indian Spectator 4) The Indian Opinion
- ३३) लखनौ करार (१९१६) बाबत खालीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही ?
 अ) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या मवाळ आणि जहाल गटांनी त्यांच्यातील मतभेद मिटवून टाकले.
 ब) काँग्रेस आणि मुस्लीम लीगने, प्रातिनिधिक सरकार आणि वसाहतीचा दर्जा मिळविण्याच्या उद्देशाने संयुक्त योजना सादर केली.
 क) काँग्रेसने स्वतंत्र मतदारांचे तत्त्व स्वीकारले.
पर्यायी उत्तरे :
 १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) ३) (ब) आणि (क) ४) यापैकी नाही
- 33) Which of the following regarding Lucknow Pact (1916) is NOT true?
 a) Moderates and extremist factions of Indian National Congress buried their differences.
 b) Congress and Muslim League offered a joint scheme for constitutional reforms with the objective of representative government and dominion status for India.
 c) Congress accepted the principle of separate electorate.
Answer Options :
 1) (a) and (b) only 2) (a) and (c) 3) (b) and (c) 4) None of the above
- ३४) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळली आहे ?
महिला संघटना : उद्दिष्ट
 अ) ऑल बंगाल वुमेन्स युनियन : महिलांच्या बेकायदेशीर तस्करीविरुद्धच्या कायद्यासाठी काम केले
 ब) भारत स्त्री महामंडळ : स्त्री शिक्षणाला प्रोत्साहन
 क) बांगिया नारी समाज : महिलांच्या मतदानाच्या हक्कासाठी प्रचार केला
पर्यायी उत्तरे :
 १) (ब) आणि (क) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ४) (क) फक्त ४) (अ) आणि (क)
- 34) Which of the following pair/s is/are correctly matched?
Women Organisations : Objective
 a) All Bengal Women's Union : worked for legislation against illicit trafficking of Women
 b) Bharat Stree Mahamandal : promoted women's education
 c) Bangiya Nari Samaj : campaigned for women's voting rights
Answer Options :
 1) (b) and (c) only 2) (a), (b) and (c) 3) (c) only 4) (a) and (c)

- ३५) भारतीय स्वातंत्र्य संग्रामादरम्यान खालीलपैकी कोणी फ्री इंडियन लिजन नावाचे सैन्य उभे केले ?
 १) लाला हरदयाल २) रासबिहारी बोस ३) सुभाषचंद्र बोस ४) व्ही. डी. सावरकर
- 35) During the Indian Freedom Struggle who of the following raised an army called "Free Indian Legion"?
 1) Lala Hardayal 2) Rash Behari Bose 3) Subhash Chandra Bose 4) VD Savarkar
- ३६) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळली आहे ?
 अ) चंपारण सत्याग्रह – राजेंद्र प्रसाद
 ब) खेडा सत्याग्रह – वल्लभभाई पटेल
 क) अहमदाबाद गिरणी कामगार संघटना – मोरारजी देसाई
 ड) पूना करार- डॉ. बी. आर. आंबेडकर
- पर्यायी उत्तरे :**
 १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क)
 ४) (अ), (ब) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)
- 36) Which of the following pairs are correctly matched ?
 a) Champaran Satyagraha - Rajendra Prasad
 b) Kheda Satyagraha - Vallabhbhai Patel
 c) Ahmedabad Mill Workers Association -Morarji Desai
 d) Poona Pact- B. R. Ambedkar
- Answer Options :**
 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (b) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)
- ३७) भारत छोडो आंदोलनाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही ?
 १) अहमदाबाद, सुरत आणि बडोदा शहरांमध्ये ही चळवळ पसरली.
 २) अहमदाबाद आणि साताच्यामध्ये समांतर 'आझाद सरकार' स्थापन झाले.
 ३) मुंबई प्रांताच्या विविध भागात विना कर मोहिमेला सुरुवात झाली.
 ४) भरुच, सुरत आणि नवसारी येथील ग्रामीण भागात जाती-वर्गाच्या भिंती ओलांडून एकता निर्माण झाली, परिणामी तेथील ब्रिटिश राजवटीचे अस्तित्व काही काळ लोप पावले.
- 37) Which of the following statements regarding Quit India Movement is NOT true?
 1) The movement spread in cities of Ahmedabad, Surat and Baroda.
 2) In Ahmedabad and Satara parallel 'Azad Government' was formed.
 3) No revenue campaign started in various parts of the Bombay state.
 4) In Bharuch, Surat and Navsari, there was rural unity across caste and class lines and British rule, as a result disappeared for a while.
- ३८) बहुसंख्य मुस्लीम लोकसंख्या असलेल्या खालीलपैकी कोणत्या भारतीय संस्थानांनी, सरदार पटेल यांच्याकडे भारतात सामील होण्याची इच्छा व्यक्त केली होती, परंतु सरदारांनी त्यांना पाकिस्तानात सामील होण्याचा सल्ला दिला कारण ते एक तत्त्वनिष्ठ राजकारणी होते ?
 १) कलात आणि बहवालपूर २) सिंध आणि जम्मू
 ३) बिलासपूर आणि कलात ४) बहवालपूर आणि भोपाळ

38) Which of the following Indian states with majority Muslim population expressed their desire to Sardar Patel to join India, but the Sardar advised them to join Pakistan since he was a principled politician and statesman?

- 1) Kalat and Bahawalpur
2) Sindh and Jammu
3) Bilaspur and Kalat
4) Bahawalpur and Bhopal

३९) व्हर्नाक्युलर प्रेस ॲक्ट, १८७८ बद्दल खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- १) या कायदानुसार दंडाधिकार्याची कारवाई अंतिम होती आणि स्थानिक पत्रकारांना न्यायालयात अपील करण्याचा अधिकार नव्हता.
२) या कायद्याद्वारे, विविध वंश, जाती आणि धर्माच्या व्यक्तींमध्ये वैमनस्याची भावना जागृत करणारी कोणतीही गोष्ट प्रकाशित करण्यास स्थानिक प्रेसला मनाई केली गेली.
३) या कायद्याने मॅजिस्ट्रेटला सुरक्षित ठेव जमा करण्याचा अधिकार मिळाला आणि एखाद्या प्रकाशकाने बाँडचे उल्लंघन केल्यास ती जप्त केली जाई.
४) भारतीय प्रेस कायदा, १९२० द्वारे तो रद्द करण्यात आला.

39) Which of the following statements is not correct about the Vernacular Press Act, 1878?

- 1) The Magistrate's action was final and the vernacular press had no right of appeal to a court of law.
2) It prohibited vernacular press to publish anything which might rouse feelings of antipathy between persons of different races, castes and religion.
3) The Magistrate was authorised to deposit a security, which could be confiscated if the printer violated the Bond.
4) It was repealed by The Indian Press Act, 1920.

४०) १९०७ साली डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मॅट्रिक परीक्षा उत्तीर्ण झाले, त्यावेळी त्यांना कोणत्या विषयात त्यांच्या शाळेमध्ये सर्वात जास्त गुण मिळाले होते ?

- १) संस्कृत भाषा
२) अर्थशास्त्र
३) पर्शियन भाषा
४) इंग्रजी भाषा

40) In 1907 Dr. When Babasaheb Ambedkar passed the matriculation examination, in which subject did he get the highest marks in his school?

- 1) Sanskrit Language
2) Economics
3) Persian Language
4) English Language

४१) भूकंपाच्या पी लहरीसंबंधी खालीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) त्या लहान तरंगलांबीच्या लाटा आहेत.
ब) त्यांना अनुतरंग असेही म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त
२) (ब) फक्त
३) दोन्ही (अ) आणि (ब)
४) दोन्हीही (अ) किंवा (ब) नाही

41) Which of the following statement/s regarding seismic "P" wave is/are correct?

- a) They are waves with short wavelength.
b) They are also known as longitudinal waves.

Answer Options :

- 1) (a) only
2) (b) only
3) Both (a) and (b)
4) Neither (a) nor (b)

- ४२) भूवैज्ञानिक आणि भौगोलिकदृष्ट्या भारतातील सर्वात तरुण भूरूप हे आहे.
 १) हिमालय पर्वत २) उत्तरेकडील मैदाने
 ३) डेक्कन लाव्हा पठार ४) द्वीपकल्पीय पठार
- 42) Geologically and Geomorphically the youngest land form in India is _____
 1) The Himalayan mountains 2) The Northern plains
 3) The Deccan Lava plateau 4) The Peninsular plateau

४३) खाली दिलेल्या जोड्या अचूक जुळवा :

झीज होण्यास कारक **भूरूप**

अ) वारा	१. सिंकहोल
ब) ग्लेशिअर	२. रांजण खड्डे
क) भूगर्भातील पाणी	३. क्रेग आणि टेल
ड) वाहते पाणी	४. रिपल्स

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
१)	(2)	(3)	(4)	(1)
२)	(3)	(1)	(2)	(4)
३)	(4)	(2)	(1)	(3)
४)	(4)	(3)	(1)	(2)

43) Match the following columns accurately :

Erosion Agent

- a. Wind
 b. Glacier
 c. Underground water
 d. Running water

Landforms

1. Sinkhole
 2. Potholes
 3. Crag and Tail
 4. Ripples

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
१)	(2)	(3)	(4)	(1)
२)	(3)	(1)	(2)	(4)
३)	(4)	(2)	(1)	(3)
४)	(4)	(3)	(1)	(2)

४४) भौगोलिक घटना म्हणून, एल-निनो याच्याशी संबंधित आहे

- अ) जगाच्या मोठ्या क्षेत्रामध्ये पावसाचे स्वरूप बदलणे
 ब) समुद्रातील पाण्यातील तापमानातील फरक
 क) वातावरणातील अभिसरणातील उल्लेखनीय व्यत्यय

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (अ) आणि (ब) फक्त ३) (अ), (ब) आणि (क) ४) (ब) आणि (क) फक्त

44) As a geographical phenomenon, the El-Nino is associated with _____ .

- a) The shift of rainfall patterns in a large area of the globe
- b) The temperature variations in oceanic water
- c) The remarkable disturbances in atmospheric circulation

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (a) and (b) only 3) (a), (b) and (c) 4) (b) and (c) only

४५) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) काठियावाड द्वीपकल्प भूकंपाच्या जोखमीच्या तीव्रतेच्या झोन II मध्ये येते.
- ब) कच्छ द्वीपकल्प भूकंपाच्या जोखमीच्या तीव्रतेच्या झोन V मध्ये येते.
- क) महाराष्ट्र राज्याचा कोणताही भाग भूकंपाच्या जोखमीच्या तीव्रतेच्या झोन V मध्ये येत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (ब) आणि (क) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ३) (क) फक्त ४) (अ) आणि (क)

45) Which of the following statement/s is/are correct?

- a) Kathiawar peninsula falls in Zone II of earthquake risk intensity.
- b) Kachchh peninsula falls in zone V of earthquake risk intensity.
- c) Not any part of Maharashtra state falls in Zone V of earthquake risk intensity.

Answer Options :

- 1) (b) and (c) only 2) (a), (b) and (c) 3) (c) only 4) (a) and (c)

४६) सातपुडा रांगेत असलेल्या पश्चिमेकडून पूर्वेकडे असलेल्या टेकड्यांचा खालीलपैकी योग्य क्रम कोणता ?

- १) राजपिपला टेकड्या, महादेव टेकड्या, कैमूर टेकड्या, सोनपार टेकड्या
- २) राजपिपला टेकड्या, महादेव टेकड्या, मैकल टेकड्या, राजमहाल टेकड्या
- ३) महादेव टेकड्या, राजपिपला टेकड्या, कैमूर टेकड्या, सोनपार टेकड्या
- ४) राजपिपला टेकड्या, कैमूर टेकड्या, महादेव टेकड्या, राजमहाल टेकड्या

46) Which of the following is the correct sequence of the hills from East to West that constitute the Satpura range?

- 1) Rajpipala hills, Mahadeo hills, Kaimur hills, Sonpar hills
- 2) Rajpipala hills, Mahadeo hills, Maikal hills, Rajmahal hills
- 3) Mahadeo hills, Rajpipala hills, Kaimur hills, Sonpar hills
- 4) Rajpipala hills, Kaimur hills, Mahadeo hills, Rajmahal hills

४७) खालीलपैकी कोणते घटक सागरी प्रवाहांवर प्रभाव टाकतात ?

- अ) पृथ्वीचे परिभ्रमण ब) हवेचा दाब आणि वारे क) महासागराची घनता ड) पृथ्वीचे परिवलन

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) फक्त ३) (ब), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क) फक्त

47) Which of the following factors influence the ocean currents?

- a) Rotation of the Earth b) Air pressure and wind
- c) Density of ocean water d) Revolution of the Earth

Answer Options :

- 1) (a) and (d) only 2) (a) and (c) only 3) (b), (c) and (d) 4) (a), (b), (c) only

- ४८) खालीलपैकी कोणते भारतातील संभाव्य शेल गॅस बेसिन नाही ?
 १) महानदीचे खोरे २) कॅम्बे खोरे ३) कृष्णा-गोदावरी खोरे ४) दामोदर खोरे

- 48) Which of the following is NOT a prospective shale gas basin in India?
 1) Mahanadi basin 2) Cambay basin
 3) Krishna-Godavari basin 4) Damodar basin

- ४९) खाली दिलेल्या जोड्या अचूक जुळवा :

धबधबा	राज्य
अ) गोकक	i. मध्य प्रदेश
ब) साप	ii. झारखंड
क) जोन्हा	iii. केरळ
ड) धुवाधार	iv. कर्नाटक

पर्यायी उत्तरे :

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

- 49) Match the following columns accurately :

Waterfall	State
a. Gokak	i. Madhya Pradesh
b. Snake	ii. Jharkhand
c. Jonha	iii. Kerala
d. Dhuandhar	iv. Karnataka

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
3)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

- ५०) भारतातील लॅटेराईट मातीबाबत खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ) ही माती सामान्यतः लाल रंगाची असते.
 ब) ही माती नायट्रोजन आणि पोटॅशने समृद्ध आहे.
 क) ही माती राजस्थान आणि उत्तर प्रदेशमध्ये चांगले विकसित आहे.
 ड) टॅपिओका आणि काजू ही पीके या मातीत चांगली वाढतात.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ३) (अ) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)

50) Which of the following statements regarding laterite soils of India are correct?

- a) They are generally red in color.
- b) They are rich in Nitrogen and Potash.
- c) They are well-developed in Rajasthan and Uttar Pradesh.
- d) Tapioca and cashew nuts grow well on these soils.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

५१) खाली दिलेल्या जोड्या अचूक जुळवा :

अ) मंगलागिरी साडी	१. आंध्र प्रदेश
ब) हबसपुरी साडी	२. ओडिशा
क) कोवई कोरा साडी	३. महाराष्ट्र
ड) पैठणी साडी	४. तामिळनाडू

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

१) (1) (3) (4) (2)

२) (3) (1) (2) (4)

३) (2) (1) (3) (4)

४) (1) (2) (4) (3)

51) Match the following columns accurately :

A. Mangalagiri sari	1. Andhra Pradesh
B. Habaspuri sari	2. Odisha
C. Kovai Cora sari	3. Maharashtra
D. Paithani sari	4. Tamilnadu

Answer Options :

(a) (b) (c) (d)

१) (1) (3) (4) (2)

२) (3) (1) (2) (4)

३) (2) (1) (3) (4)

४) (1) (2) (4) (3)

५२) भारतातील खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात खारफुटीचे जंगल, सदाहरित जंगले आणि पानझडी जंगले ही सर्व आहेत?

१) उत्तर किनारी आंध्र प्रदेश	२) दक्षिण पश्चिम बंगाल
३) दक्षिण सौराष्ट्र	४) अंदमान आणि निकोबार बेटे

52) Which of the following regions of India has a combination of Mangrove forest, evergreen forest, and deciduous forests?

1) North Coastal Andhra Pradesh	2) South West Bengal
3) Southern Saurashtra	4) Andaman and Nicobar Islands

५३) खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीच्या पद्धतीने जुळली आहे?

१) मिर्ची आणि तंबाखू शेती - गुंटुर

२) रेल कोच कारखाना - कपूरथळा

३) लोकोमोटिव्ह वर्क्स - चित्तरंजन

४) व्हेनिस ऑफ इंडिया - कन्याकुमारी

53) Which of the following pairs is incorrectly matched?

1) Mirchi and Tobacco farming - Guntur

2) Rail Coach factory - Kapurthala

3) Locomotive works - Chittaranjan

4) Venice of India - Kanyakumari

५४) भारतातील खालील तेलशुद्धीकरण केंद्रांची पश्चिमेकडून पूर्वेकडे मांडणी करा व खाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा.

a) कोयाली

b) बोंगाईगाव

c) मथुरा

d) नुमलीगड

पर्यायी उत्तरे :

1) b - c - d - a

2) a - b - c - d

3) a - c - b - d

4) d - b - c - a

54) Arrange the following oil refineries of India from West to East and select the correct answer using the options given below :

a) Koyali

b) Bongaigaon

c) Mathura

d) Numaligarh

Answer Option :

1) b - c - d - a

2) a - b - c - d

3) a - c - b - d

4) d - b - c - a

५५) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

अ) आज जगातील ५५% लोकसंख्या शहरी भागात राहते.

ब) जगातील ५४% शहरी लोकसंख्या आशियामध्ये आहे.

क) आफ्रिका मुख्यतः ग्रामीण आहे, त्या खंडातील ४३% लोकसंख्या शहरी भागात राहते.

पर्यायी उत्तरे :

१) (ब) आणि (क) फक्त

२) (अ), (ब) आणि (क)

४) (क) फक्त

55) Which of the following statement/s is/are correct?

a) Today, 55% of the world's population lives in urban areas.

b) Asia is home to 54% of the world's urban population.

c) Africa remains mostly rural, with 43% of its population living in urban areas.

Answer Options :

1) (b) and (c) only

2) (a), (b) and (c)

3) (c) only

4) (a) and (c)

५६) नियोजन आयोगाच्या शिफारशींवर आधारित, भारतात सध्या सुरू असलेली 'आधार' यंत्रणा ही वर/साठी कार्यरत आहे.

अ) मल्टी-ॲप्लिकेशन डेटा

ब) सिंक्रोनाइझ्ड डेटा कार्ड

क) संलग्न स्मार्ट कार्ड

पर्यायी उत्तरे :

१) (अ) आणि (ब) फक्त

२) (अ) आणि (क) फक्त

३) (ब) आणि (क)

४) यापैकी नाही

56) The ongoing 'Aadhaar' scheme of India is based on the recommendations of the Planning Commission for _____

a) Multi-Application Data b) Synchronized Data Card c) Collateral Smart Card

Answer Options :

1) (a) and (b) only

2) (a) and (c)

3) (b) and (c)

4) None of these

५७) दुहेरी तूट समस्या असलेल्या देशात असते.

- १) उच्च वित्तीय तूट आणि उच्च चालू खात्यातील तूट २) उच्च वित्तीय तूट आणि उच्च महसुली तूट
३) उच्च वित्तीय तूट आणि उच्च प्रशासकीय तूट ४) उच्च वित्तीय तूट आणि उच्च प्राथमिक तूट

57) The twin deficit problem means a country having _____

- 1) High fiscal deficit and high current account deficit
2) High fiscal deficit and high revenue deficit
3) High fiscal deficit and high governance deficit
4) High fiscal deficit and high primary deficit

५८) शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याच्या उद्दिष्टासंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- अ) यासाठीचे लक्ष्य वर्ष २०२२-२३ हे आहे
ब) या अंतर्गत शेतकऱ्यांचे वास्तविक उत्पन्न हे दुप्पट करावयाचे आहे
क) या अंतर्गत केवळ लागवडीतून मिळणारे शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करायचे आहे
ड) हे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी शेतीच्या विविधीकरणाला चालना देणे अपेक्षित आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (क) फक्त ३) (ब), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)

58) Which of the statements is / are NOT correct in context of doubling the farmers' income objective?

- a) The target year is 2022-23
b) It is real income which is to be doubled
c) Income from cultivation alone is to be doubled
d) Diversification of agriculture is to be promoted to achieve this objective

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (c) only 3) (b), (c) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

५९) नॅशनल स्मॉल सेव्हिंग्स फंड (NSSF) बाबत खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) सर्व लहान बचती भारताच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा केल्या जातात.
ब) NSSF अंतर्गत असणाऱ्या व्यवहारांचा केंद्राच्या वित्तीय तुटीवर थेट परिणाम होत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (ब) फक्त ३) दोन्ही (अ) आणि (ब) ४) दोन्हीही (अ) किंवा (ब) नाही

59) Which of the following statements regarding National Small Savings Fund (NSSF) is/are correct?

- a) All small savings collections are credited to the Consolidated Fund of India.
b) The transactions under NSSF do not impact the fiscal deficit of the Centre directly.

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (b) only 3) Both (a) and (b) 4) Neither (a) nor (b)

६०) विविध देशांमधील आर्थिक एकात्मतेच्या प्रक्रियेतील खालीलपैकी योग्य क्रम कोणता ?

- १) सामायिक बाजार - मुक्त व्यापार क्षेत्र - आर्थिक संघ - सीमाशुल्क संघ/कस्टम युनियन
२) मुक्त व्यापार क्षेत्र - सामायिक बाजार - सीमाशुल्क संघ/कस्टम युनियन - आर्थिक संघ
३) सामायिक बाजार - मुक्त व्यापार क्षेत्र - सीमाशुल्क संघ/कस्टम युनियन - इकॉनॉमिक युनियन
४) मुक्त व्यापार क्षेत्र - सीमाशुल्क संघ/कस्टम युनियन - सामायिक बाजार - आर्थिक संघ

60) Which of the following is the correct sequence in the process of economic integration between different countries?

- 1) Common market-free trade area- economic union –custom union
- 2) Free trade area- common market- custom union- economic union
- 3) Common market- free trade area- custom union-economic union
- 4) Free trade area- custom union- common market- economic union

६१) खालीलपैकी कोणते चलन अवमूल्यनाचे संभाव्य परिणाम आहेत/आहेत ?

- अ) परकीय चलन बाजारातील चलनाच्या मूल्यात झालेली घसरण.
- ब) उच्च निर्यात स्पर्धात्मकता
- क) उच्च महागाई
- ड) आयात खर्चात वाढ.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ३) (अ), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)

61) Which of the following is/are the likely implication/s of currency devaluation?

- a) The decline in value of the currency in forex markets.
- b) Higher export competitiveness
- c) Higher inflation
- d) Rise in cost of imports.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (c) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

६२) खाली दिलेल्या जोड्या अचूक जुळवा :

१) भारताचा संचित निधी	अ. अनपेक्षित खर्च
२) आकस्मिकता निधी	ब. सर्व महसुली जमा, कर्जउभारणी आणि कर्जवसुली
३) सार्वजनिक खाते	क. ऑपरेशनल खर्च पूर्ण करण्यासाठी एकरकमी अनुदान
४) लेखानुदान	ड. भविष्य निर्वाह निधी, लघु बचती आणि इतर ठेवीद्वारे जमा

पर्यायी उत्तरे :

Answer Options :

- (1) (2) (3) (4)

- १) (b) (a) (c) (d)
- २) (b) (a) (d) (c)
- ३) (d) (c) (b) (a)
- ४) (c) (d) (a) (b)

62) Match the following columns accurately :

1) Consolidated Fund of India	a. Unforeseen expenditure
2) Contingency Fund	b. All revenue receipts, loans raised and recovery of loans
3) Public Account	c. Lumpsum grant to meet operational expenditure
4) Vote on Account	d. Receipts through Provident Fund, small savings and other deposits

Answer Options :

(1) (2) (3) (4)

- १) (b) (a) (c) (d)
२) (b) (a) (d) (c)
३) (d) (c) (b) (a)
४) (c) (d) (a) (b)

६३) आधारभूत किंमत योजनेअंतर्गत खालीलपैकी कोणती पीके खरेदी केली जातात ?

- अ) कडधान्ये ब) बागायती पीके क) तेलबिया ड) कापूस

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ३) (अ), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)

63) Which of the following items are procured under the Price Support Scheme?

- a) Pulses b) Horticulture crops c) Oilseeds d) Cotton

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (c) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

६४) असंघटित कामगारांसाठी स्वावलंबन पेन्शन योजना मध्ये विलीन करण्यात आली आहे.

- १) प्रधानमंत्री जीवन ज्योती विमा योजना २) प्रधानमंत्री उज्वला योजना
३) अटल पेन्शन योजना ४) राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजना

64) The Swavalamban Pension Scheme for the unorganized workers has been merged with _____

- 1) Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana 2) Pradhan Mantri Ujjwala Yojana
3) Atal Pension Yojana 4) National Family Benefit Scheme

६५) खाली दिलेल्या जोड्या अचूक जुळवा :

१. वित्तीय धोरण अ) मार्जिन मनी
२. पत धोरण ब) बँक दर
३. चलनविषयक धोरण क) कर दर
४. एक्झिम पॉलिसी ड) विनिमय दर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (2) (3) (4)

- १) (a) (b) (c) (d)
२) (c) (a) (b) (d)
३) (d) (c) (b) (a)
४) (c) (d) (a) (b)

65) Match the following columns accurately :

1. Fiscal Policy a) Margin Money
2. Credit Policy b) Bank rate
3. Monetary Policy c) Tax rate
4. Exim Policy d) Exchange rate

Answer Options :

(1) (2) (3) (4)

- १) (a) (b) (c) (d)
२) (c) (a) (b) (d)
३) (d) (c) (b) (a)
४) (c) (d) (a) (b)

६६) खालीलपैकी कोणते विधान 'बेरोजगार सापळा' या संज्ञेचे अचूक वर्णन करते?

- १) मजबूत आर्थिक वाढ असूनही रोजगार वाढीत घट.
२) कामगार समूहात सामील होण्यास बेरोजगार व्यक्ती इच्छुक नसल्याची परिस्थिती.
३) बहुसंख्य कामगार कमी पगाराच्या असंघटित क्षेत्रात काम करतात अशी परिस्थिती.
४) रोजगाराच्या बाजारपेठेत प्रवेश करणाऱ्या लोकांच्या संख्येपेक्षा नोकऱ्यांची संख्या कमी असल्याची स्थिती

66) Which of the following correctly describes the term 'Unemployment Trap'?

- 1) Fall in employment growth despite robust economic growth.
2) The situation where unemployed people are unwilling to join the labour force.
3) The situation where the majority of workers are employed in the low paying unorganised sector.
4) The situation where number of jobs created is less than the number of people entering the job market.

६७) विविध समित्यांनी अंदाज केल्यानुसार भारतातील बीपीएल लोकसंख्येच्या संदर्भात खालील जोड्या जुळवा.

समिती

बीपीएल लोकसंख्या

अ) तेंडुलकर समिती	१. ५०%
ब) एनसी सक्सेना समिती	२. ७७%
क) अर्जुन सेनगुप्ता समिती	३. ३७%
ड) लकडावाला समिती	४. २८%

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

- १) (3) (2) (4) (1)
२) (3) (2) (1) (4)
३) (2) (1) (4) (3)
४) (1) (3) (2) (4)

67) Match the following in reference to the BPL population in India as projected by the different committees.

Committee

BPL Population

a. Tendulkar Committee	1. 50%
b. NC Saxena Committee	2. 77%
c. Arjun Sen Gupta Committee	3. 37%
d. Lakadawala Committee	4. 28%

Answer Options :

- (a) (b) (c) (d)
१) (3) (2) (4) (1)
२) (3) (2) (1) (4)
३) (2) (1) (4) (3)
४) (1) (3) (2) (4)

६८) एकात्मिक बाल विकास सेवा कार्यक्रम (ICDS) बाबत खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ) ० ते ६ वयोगटातील मुलांची पोषण आणि आरोग्य स्थिती सुधारणे.
ब) या योजनेत गर्भवती आणि स्तन्यदा मातांचा समावेश आहे.
क) या योजने अंतर्गत फक्त ० ते २ वर्षे वयोगटातील मुलांनाच कव्हर केले जाते.
ड) ICDS कार्यक्रम १९७५ मध्ये सुरु करण्यात आला.

पर्यायी उत्तरे :

१) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (ड) ३) (अ), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)
68) Which of the following statements are correct regarding the Integrated Child Development Services (ICDS) ?

- a) Improve the nutritional and health status of children in the age group of 0 to 6 years.
b) The scheme covers pregnant and lactating mothers.
c) Only children belonging to the age group of 0 to 2 years are covered
d) ICDS programme was launched in 1975

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (d) 3) (a), (c) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

६९) भारत सरकारच्या सागरमाला उपक्रमाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?

- अ) ७,५०० किमी लांब किनारा, १४,५०० किमी संभाव्य जलमार्ग आणि महत्त्वाच्या आंतरराष्ट्रीय सागरी व्यापार मार्गावरील भारताच्या धोरणात्मक स्थानांचा वापर करून बंदरांच्या विकासाला चालना देणे हे या उपक्रमाचे उद्दिष्ट आहे.
ब) सागरमाला कार्यक्रमांतर्गत निश्चित झालेल्या प्रकल्पांसाठी, सागरमाला डेव्हलपमेंट कंपनी (SDC) द्वारे इक्विटी समर्थन
क) सागरमाला प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी फक्त जहाजबांधणी मंत्रालयाकडे आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) ३) (ब) आणि (क) ४) (अ), (ब), (क) फक्त

69) Which of the following statements is/are correct regarding Government of India's Sagarmala initiative?

- a) The initiative aims at promoting port-led development by harnessing the country's 7, 500-km-long coastline, 14,500 km of potentially navigable waterways and strategic locations on key international maritime trade routes.
b) Sagarmala Development Company (SDC) will provide equity support for projects identified under Sagarmala programme.
c) The implementation of the Sagarmala projects is done solely by the Ministry of Shipping.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a) and (c) 3) (b) and (c) 4) (a), (b) and (c)

७०) GST बाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे?

- अ) विजय केळकर यांच्या अध्यक्षतेखालील टास्क फोर्सने जीएसटी लागू करण्याचा मार्ग मोकळा केला
ब) जीएसटीने जवळजवळ सर्व अप्रत्यक्ष करांची जागा घेतली आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (ब) फक्त ३) दोन्ही (अ) आणि (ब) ४) दोन्हीही (अ) किंवा (ब) नाही

70) Which of the following statements is correct regarding to GST?

- a) The task force under the chairmanship of Vijay Kelkar paved the way for implementing GST
b) GST has replaced almost all indirect taxes.

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (b) only 3) Both (a) and (b) 4) Neither (a) nor (b)

७१) खालीलपैकी कोणते विधान, परावर्तनाच्या नियमानुसार अंतर्वक्र आरशाच्या किरणाकृती काढण्यासाठी उपयुक्त आहे?

- A) जर आपाती किरण मुख्य अक्षाला समांतर असेल तर परावर्तित किरण नाभीतून जातात.
B) जर आपाती किरण नाभीतून जात असेल तर परावर्तित किरण मुख्य अक्षाला समांतर असतात.

योग्य पर्याय निवडा :

- १) विधान (A) आणि (B) दोन्हीही सत्य आहेत.
२) विधान (A) सत्य असून (B) असत्य आहे.
३) विधान (A) असत्य असून (B) सत्य आहे.
४) विधाने (A) व (B) दोन्हीही असत्य आहेत.

71) Which of the following statement is **correct** according to the laws of reflections for drawing ray diagrams of a concave mirror ?

- A) If the incident ray is parallel to the principal axis then the reflected ray passes through the focus.
B) If the incident ray is passing through the focus then the reflected ray is parallel to the principal axis.

Answer Options :

- 1) Statement (A) and (B) both are correct. 2) Statement (A) is correct and (B) is wrong.
3) Statement (A) is wrong and (B) is correct. 4) Statement (A) and (b) both are wrong.

७२) फिंगरप्रिंट स्कॅनिंग व्यतिरिक्त, खालीलपैकी कोणते तंत्रज्ञान व्यक्तीच्या बायोमेट्रिक तपासणीसाठी वापरले जाऊ शकते?

- अ) आयरिस स्कॅनिंग ब) रेटिनल स्कॅनिंग क) आवाज ओळख

पर्यायी उत्तरे :

- १) (ब) आणि (क) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ४) (क) फक्त ४) (अ) आणि (क)

72) In addition to fingerprint scanning, which of the following can be used in the biometric identification of a person?

- a) Iris scanning b) Retinal scanning c) Voice recognition

Answer Options :

- 1) (b) and (c) only 2) (a), (b) and (c) 3) (c) only 4) (a) and (c)

७३) पिकावरील भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी कोणत्या कीटकनाशकाचा वापर करतात ?

- a) बोर्डो मिश्रण b) सल्फर (गंधक) c) एन्डोसल्फॉन d) तुरटी

वरीलपैकी कोणता पर्याय / पर्याये बरोबर आहेत ?

- १) (a) आणि (b) फक्त २) (b) फक्त ३) (c) फक्त ४) (d) फक्त

73) Which pesticide is used to control powdery mildew?

- a) Bordo mixture b) Sulphur c) Endosulphon d) Alum

Which of the option given above is / are correct?

- 1) (a) and (b) only 2) (b) only 3) (c) only 4) (d) only

७४) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळली आहे ?

अ) जड पाणी - एक किंवा अधिक ड्युटेरियम अणुंशी जोडलेल्या ऑक्सिजनपासून बनवले जाते.

ब) फिसाइल मटेरिअल - कोणत्याही पूर्वरूपांतरणाची गरज नाही.

क) विखंडनयोग्य साहित्य - अणुविखंडन होण्यापूर्वी त्याचे रूपांतरण आवश्यक आहे.

ड) थर्मल रिअॅक्टर - या अणुभट्ट्या साखळी अभिक्रिया करण्यासाठी वेगवान न्यूट्रॉनचा वापर करतात.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ) आणि (क) फक्त ३) (अ), (क) आणि (ड) ४) (अ), (ब), (क), (ड)

74) Which of the following pairs are correctly matched?

a) Heavy Water - It is made from oxygen bonded to one or more deuterium atoms.

b) Fissile materials - It does not require any prior conversion.

c) Fissionable Materials - It requires conversion before undergoing nuclear fission.

d) Thermal Reactor - These reactors make use of fast moving neutrons to undertake the chain reaction.

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a) and (c) only 3) (a), (c) and (d) 4) (a), (b), (c), (d)

७५) शार्क माशाबाबत खालीलपैकी योग्य तो पर्याय निवडा :

a) अधर बाजूस मुख

b) जरायुज

c) सायक्लॉईड खवले

d) कास्थीमय अंतःकंकाल

पर्यायी उत्तरे :

१) (a), (b) आणि (d)

२) फक्त (a) आणि (c)

३) फक्त (b) आणि (d)

४) फक्त (d)

75) Choose the correct alternative about the shark :

a) Mouth on ventral side

b) Viviparity

c) Cycloid scales

d) Cartilaginous endoskeleton

Answer Options :

1) (a), (b) and (d)

2) (a) and (c) only

3) (b) and (d) only

4) Only (d)

७६) खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ) प्रतिजैविकांना प्रतिसूक्ष्मजीव औषधे असे देखील म्हणतात.

ब) अँलेक्झांडर फ्लेमिंग यांनी पहिले प्रतिजैविक शोधले.

क) अँटिबायोटिक्स विषाणूजन्य संसर्गावर परिणामकारक नाहीत.

ड) पेनिसिलिन हे जगातील पहिले प्रतिजैविक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

१) अ, ब, क, ड २) अ, ब, क फक्त ३) अ, क फक्त ४) ब, क, ड फक्त

76) Which of the following statements are correct?

- a) Antibiotics also known as antimicrobial drugs.
- b) Alexander Fleming discovered the first antibiotic.
- c) The antibiotics are not effective against viral infections.
- d) Penicillin is the first antibiotic in the world.

Answer Options :

1) a, b, c, d 2) a, b, c, only 3) a, c only 4) b, c, d only

७७) व्हिटॅमिन डी संश्र्लेषणाबद्दल खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ) अल्ट्राव्हायोलेट प्रकाशाद्वारे व्हिटॅमिन डी मानवी त्वचेमध्ये तयार होते.
- ब) व्हिटॅमिन डी ची उच्च पातळी उच्च विकृती/मॉर्बिडीटीशी संबंधित आहे.
- क) जास्त प्रमाणात व्हिटॅमिन डी तयार करण्यापासून सूर्यप्रकाशाला रोखण्यासाठी मानवी शरीरात कोणतीही यंत्रणा नाही.

पर्यायी उत्तरे :

१) (ब) आणि (क) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क) ४) (क) फक्त ४) (अ) आणि (ब)

77) Which of the following statements are correct about Vitamin D Synthesis?

- a) Vitamin D is produced in the skin by ultraviolet light.
- b) Higher levels of Vitamin D are associated with higher morbidity.
- c) Body has no mechanism to prevent sunlight from producing too much Vitamin D.

Answer Options :

1) (b) and (c) only 2) (a), (b) and (c) 3) (c) only 4) (a) and (b)

७८) खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/आहेत ?

- अ) उद्योगात जैवतंत्रज्ञानाचा वापर पांढरे जैवतंत्रज्ञान म्हणून ओळखले जाते, ते औद्योगिक प्रक्रिया सुधारण्यास आणि नवीन उत्पादने तयार करण्यास मदत करते.
- ब) ब्लू बायोटेक्नॉलॉजी ही ऊर्जेचे नवीन स्रोत निर्माण करण्यासाठी आणि नवीन औषधे विकसित करण्यासाठी जलीय परिसंस्थेशी संबंधित आहे.

पर्यायी उत्तरे :

१) (अ) फक्त २) (ब) फक्त ३) दोन्ही (अ) आणि (ब) ४) दोन्हीही (अ) किंवा (ब) नाही

78) Which of the following statements is/are correct?

- a) The use of Biotechnology in industry is regarded as white biotechnology, it helps to improve industrial process and create new products.
- b) Blue biotechnology deals with aquatic environment to generate new sources of energy and develop new drugs.

Answer Options :

1) (a) only 2) (b) only 3) Both (a) and (b) 4) Neither (a) nor (b)

- ७९) मेनिंजायटीसबाबत खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/आहेत ?
 अ) हा एक दुर्मिळ संसर्गजन्य रोग असून तो मेंदू आणि मज्जारज्जू यांच्यावरील आवरण (मेनिंजिस) वर परिणाम करतो.
 ब) जिवाणू, बुरशी, विषाणू हे मेनिंजायटीसचे कारक घटक आहेत
 क) बॅक्टेरिअल मेनिंजायटीस हा अधिक संसर्गजन्य आहे आणि त्यामुळे रुग्णाचा मृत्यू होऊ शकतो

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (अ) आणि (ब) फक्त ३) (अ), (ब) आणि (क) ४) (ब) आणि (क) फक्त
- 79) Which of the following statements is/are correct regarding Meningitis?
 a) It is a rare infection that effect meninges layer which covers brain and spinal cord
 b) Bacteria, Fungi, Virus are the causing agents of meningitis
 c) Bacterial meningitis is more contagious among the people and can cause death

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (a) and (b) only 3) (a), (b) and (c) 4) (b) and (c) only

- ८०) खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत/आहेत ?

- १) मिथेनॉलमध्ये पेट्रोल, डिझेल इ. सारख्या विद्यमान इंधनांची जागा घेण्याची क्षमता आहे
 २) मिथेनॉल गॅसोलीनमध्ये मिसळले जाऊ शकते किंवा वाहतूक क्षेत्रात ते गॅसोलीनला पर्याय ठरू शकते
 ३) इथेनॉल हे मका आणि इतर वनस्पतीपासून बनवलेले एक अक्षय इंधन आहे.
 ४) मिथेनॉल आणि इथेनॉलमध्ये फरक नाही

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, क, ड २) अ, ब, क फक्त ३) अ, क फक्त ४) ब, क, ड फक्त
- 80) Which of the following statements is/are correct?

- 1) Methanol has the potential to replace existing fuels such as petrol, Diesel etc
 2) Methanol can be blended with gasoline or can substitute gasoline in transportation
 3) Ethanol is a renewable fuel made from corn and other plant materials.
 4) There is no difference between Methanol and Ethanol

Answer options :

- 1) a, b, c, d 2) a, b, c, only 3) a, c only 4) b, c, d only

- ८१) काचेच्या पॅनेलच्या काठाला हिरवा रंग देणारी काचेतील अशुद्धता ही या रसायनामुळे आहे.

- १) सिलिका २) कोबाल्ट ऑक्साईड ३) लोखंड ४) आयर्न ऑक्साईड

- 81) The impurity in glass which gives the edge of glass sheet a greenish colour is

- 1) Silica 2) Cobalt Oxide 3) Iron 4) Iron Oxide

- ८२) खालीलपैकी कोणती जोडी बरोबर जुळली/आहे ?

- १) रामन इफेक्ट - प्रकाश हा फोटॉन म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या कणांचा बनलेला आहे हे सिद्ध झाले
 २) जगदीश चंद्र बोस - क्रेस्कोग्राफचा शोध लावला
 ३) होमी जहांगीर भाभा - अणुऊर्जा आयोगाचे पहिले अध्यक्ष
 ४) सीएनआर राव - भौतिकशास्त्राच्या क्षेत्रातील योगदानाबद्दल भारतरत्न

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, क, ड २) अ, ब, क फक्त ३) अ, क फक्त ४) ब, क, ड फक्त

82) Which of the following pairs is/are correctly matched?

1. Raman Effect – proved that light is made up of particles known as photons
2. Jagadish Chandra Bose – invented Crescograph
3. Homi Jahangir Bhaba – First Chairman of Atomic Energy Commission
4. CNR Rao – received Bharat Ratna for his contributions in the field of Physics

Answer Options :

- 1) a, b, c, d 2) a, b, c, only 3) a, c only 4) b, c, d only

८३) खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/आहेत ?

- i. क्युरी तापमान हे असे तापमान आहे की ज्याच्या वरच्या तापमानास चुंबकीय पदार्थ त्यांचे फेरोमॅग्नेटिक गुणधर्म गमावतात.
- ii. क्युरी तापमान हे असे तापमान आहे की ज्याच्या वरच्या तापमानास नॉन-चुंबकीय पदार्थ फेरोमॅग्नेटिक गुणधर्म मिळवतात

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त (i) २) फक्त (ii) ३) दोन्ही (i) आणि (ii) ४) दोन्हीही (i) किंवा (ii) नाही

83) Which of the following statements are true?

- i. Curie temperature is the temperature above which the magnetic materials lose their ferromagnetic properties.
- ii. Curie temperature is the temperature above which the non-magnetic materials gain ferromagnetic properties

Answer options :

- 1) Only (i) 2) Only (ii) 3) Both (i) and (ii) 4) Neither (i) nor (ii)

८४) कार्बन टेट्राक्लोराईड

- i. एक वेदनाशामक वायू आहे
- ii. ओझोन कमी करणारा पदार्थ आहे
- iii. अग्निशामक साधनांमध्ये वापरले जाते
- iv. धान्यातील कीटक मारण्यासाठी वापरले जाते

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त (i) २) (ii) आणि (iii) ३) (ii), (iii) आणि (iv) ४) (i), (ii), (iii) आणि (iv)

84) Carbon tetrachloride

- i. is a sedative gas
- ii. is a ozone depleting substance
- iii. is used in fire extinguishers
- iv. is used to kill insects in grains

Answer options :

- 1) Only (i) 2) (ii) and (iii) 3) (ii), (iii) and (iv) 4) (i), (ii), (iii) and (iv)

८५) खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या लहरी नाइट व्हिजन उपकरणामध्ये वापरल्या जातात ?

- अ) रेडिओ लहरी ब) मायक्रोवेव्ह क) इन्फ्रारेड लहरी

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) फक्त २) (अ) आणि (ब) फक्त ३) (अ), (ब) आणि (क) ४) (क) फक्त

85) Which one of the following types of waves are used in the night vision apparatus?

- a) Radio waves b) Microwaves c) Infrared waves

Answer Options :

- 1) (a) only 2) (a) and (b) only 3) (a), (b) and (c) 4) (c) only

८६) एका फेरीवर ६० कार आणि ४० ट्रक आहेत. कारचे सरासरी वजन १५०० किग्रॅ आणि ट्रकचे सरासरी वजन ४००० किग्रॅ आहे. तर फेरीवरील सर्व १००० वाहनांचे सरासरी वस्तुमान किती आहे ?

- १) १२५० किग्रॅ २) १५०० किग्रॅ
३) १७५० किग्रॅ ४) वरीलपैकी एकही नाही

86) On a ferry, there are 60 cars and 40 trucks. The cars have an average mass of 1500 kg and the trucks have an average mass of 4000 kg. What is the average mass of all 100 vehicles on the ferry?

- 1) 1250 kg 2) 1500 kg
3) 1750 kg 4) None of the above

८७) ६०० किमीच्या उड्डाणादरम्यान, खराब हवामानामुळे विमानाचा वेग कमी झाला. एकूण प्रवासाचा सरासरी वेग हा मूळ वेगापेक्षा ताशी २०० किमीने कमी झाला आणि त्यामुळे उड्डाणाची वेळ ३० मिनिटांनी वाढली. तर विमान प्रवासाचा मूळ कालावधी किती होता ?

- १) १ तास २) १.५ तास ३) २ तास ४) वरीलपैकी काहीही नाही

87) In a flight of 600 km, an aircraft was slowed down due to bad weather. Its average speed for the trip was reduced by 200 km/hr and due to that the time of flight increased by 30 minutes. What is the duration of original flight?

- 1) 1 hour 2) 1.5 hours 3) 2 hours 4) None of the above

८८) २ पुरुष आणि ३ मुले १० दिवसात एक काम करू शकतात तर ३ पुरुष आणि २ मुले ८ दिवसात तेच काम करू शकतात. २ पुरुष आणि १ मुलगा किती दिवसात काम पूर्ण करू शकतात ?

- १) १२ दिवस २) १३ दिवस ३) १४ दिवस ४) वरीलपैकी काहीही नाही

88) 2 men and 3 boys can do a piece of work in 10 days while 3 men and 2 boys can do the same work in 8 days. In how many days can 2 men and 1 boy finish the work?

- 1) 12 days 2) 13 days 3) 14 days 4) None of the above

८९) निवडणुकीत एकूण नोंदणीकृत मतदारांपैकी ७५% मतदारांनी मतदान केले, त्यापैकी २% मते अवैध ठरली. एका उमेदवाराला ९२६१ मते मिळाली जी एकूण वैध मतांच्या ७५% होती. त्या निवडणुकीत एकूण किती मतदारांची नोंदणी झाली ?

- १) १६२८० २) १६८०० ३) १८६२० ४) १८२६०

89) In an election 75% of total enrolled voters cast their votes, out of which 2% of the votes declared invalid. A candidate got 9261 votes which were 75% of the total valid votes. What is the total number of voters enrolled in that election?

- 1) 16280 2) 16800 3) 18620 4) 18260

९०) ११ सदस्यांच्या क्रिकेट संघाचा कर्णधार २६ वर्षांचा असतो आणि यष्टिरक्षक त्याच्यापेक्षा ३ वर्षांनी मोठा असतो. या दोघांचे वय वगळले तर उर्वरित खेळाडूंचे सरासरी वय संपूर्ण संघाच्या सरासरी वयापेक्षा एक वर्ष कमी आहे. संपूर्ण संघाचे सरासरी वय किती आहे?

- १) २३ वर्षे २) २४ वर्षे ३) २५ वर्षे ४) २२ वर्षे

90) The captain of a cricket team of 11 members is 26 years old and the wicket keeper is 3 years older than him. If the ages of these two are excluded, the average age of the remaining players is one year less than the average age of the whole team. What is the average age of whole team?

- 1) 23 years 2) 24 years 3) 25 years 4) 22 years

९१) एम रु.ला दूध खरेदी करते. ६.४० प्रति लिटर. त्यानंतर ते पाणी घालून ते मिश्रण रु.ला विकतात. ८ प्रति लिटर, त्यामुळे ३७.५% नफा होतो. अशा मिश्रणात पाण्याचे दुधाचे प्रमाण किती असते?

- १) १:१० २) १:१५ ३) १:२० ४) १:२५

91) M purchases milk for Rs. 6.40 per litre. He then adds water and sells the mixture at Rs. 8 per litre, thereby making 37.5% profit. The proportion of water to milk in such mixture is how much?

- 1) 1:10 2) 1:15 3) 1:20 4) 1:25

९२) खालील मालिकेत (?) च्या जागी कोणती संख्या येईल?

$2, -\frac{1}{2}, \frac{1}{8}, (?), \frac{1}{128} \dots$

- १) $-\frac{1}{32}$ २) $\frac{1}{32}$ ३) $-\frac{1}{64}$ ४) वरीलपैकी काहीही नाही

92) Which number will come in the place of (?) in following series?

$2, -\frac{1}{2}, \frac{1}{8}, (?), \frac{1}{128} \dots$

- 1) $-\frac{1}{32}$ 2) $\frac{1}{32}$ 3) $-\frac{1}{64}$ 4) None of the above

९३) खालील विधाने विचारात घ्या.

तथ्य १ : N ला चार मुले आहेत.

वस्तुस्थिती २ : दोन मुलांचे डोळे निळे आहेत आणि दोन मुलांचे डोळे तपकिरी आहेत.

तथ्य ३ : निम्मी मुले मुली आहेत.

तिन्ही विधाने तथ्य असल्यास, खालीलपैकी कोणते विधान देखील तथ्य असले पाहिजे?

I. किमान एका मुलीचे डोळे निळे आहेत.

II. मुलांपैकी दोन मुले आहेत.

III. मुलांचे डोळे तपकिरी असतात.

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त II

२) फक्त I आणि III

३) फक्त II आणि III

४) कोणत्याही विधानात तथ्य नाही.

93) Consider the following statements.

Fact 1: N has four children.

Fact 2: Two of the children have blue eyes and two of the children have brown eyes.

Fact 3: Half of the children are girls.

If all the three statements are facts, which of the following statements must also be a fact?

I. At least one girl has blue eyes.

II. Two of the children are boys.

III. The boys have brown eyes.

Answer option :

1) II only

2) I and III only

3) II and III only

4) None of the statements is a fact.

९४) हायस्कूल गणित विभागाला नवीन अध्यक्ष नियुक्त करणे आवश्यक आहे, जे ज्येष्ठतेवर आधारित असेल. W ची ज्येष्ठता T पेक्षा कमी आहे, पण B पेक्षा जास्त आहे. R ची ज्येष्ठता T पेक्षा कमी आहे, पण W पेक्षा जास्त आहे. T ला नोकरी नको आहे. तर गणित विभागाचे नवे अध्यक्ष कोण होणार?

१) आर

२) प

३) बी

४) वरीलपैकी काहीही नाही

94) The high school math department needs to appoint a new chairperson, which will be based on seniority. W has less seniority than T, but more than B. R has more seniority than W, but less than T. T doesn't want the job. Who will be the new math department chairperson?

1) R

2) W

3) B

4) None of the above

९५) एका विशिष्ट सांकेतिक भाषेत, "min jo par se" म्हणजे "get me a pen"; "jo se hon pe" म्हणजे "get a big hammer"; "min wo sot" म्हणजे "pen and pencil". मग pen साठी कोड काय आहे?

१) जो

२) सॉट

३) मिन

४) वरीलपैकी काहीही नाही

95) In a certain code language "min jo par se" means "get me a pen"; "jo se hon pe" means "get a big hammer"; "min wo sot" means "pen and pencil". Then what is code for pen?

1) jo

2) sot

3) min

4) None of the above

९६) दिशानिर्देश : प्रश्नाच्या आधी दोन विधाने (I) आणि (II) खाली दिली आहेत. विधानांमध्ये दिलेली माहिती या प्रश्नाचे उत्तर देण्यासाठी पुरेशी आहे की नाही हे तुम्ही ठरवायचे आहे.

आठवड्यातील कोणत्या दिवशी परीक्षा नियोजित आहे?

(I) परीक्षा आठवड्याच्या शेवटी (म्हणजे शनिवार आणि रविवार) शेड्यूल केलेली नाही

(II) सोमवार बाह्य क्रियाकलापांसाठी आणि बुधवार सांस्कृतिक क्रियाकलापांसाठी आहे

पर्यायी उत्तरे :

- १) प्रश्नाचे उत्तर देण्यासाठी एकटे विधान (I) पुरेसे आहे.
२) प्रश्नाचे उत्तर देण्यासाठी एकटे विधान (II) पुरेसे आहे.
३) विधान (I) आणि (II) दोन्ही एकत्र प्रश्नाचे उत्तर देण्यासाठी पुरेसे आहेत.
४) विधान (I) आणि (II) दोन्ही एकत्र प्रश्नाचे उत्तर देण्यासाठी पुरेसे नाहीत.
- 96) **Directions :** Two statements (I) and (II) are given below preceded by a question. You have to decide, if the information given in the statements is sufficient to answer this question or not.

On which day of the week Exam is scheduled?

(I) Exam is not scheduled on weekends (i.e Saturday and Sunday)

(II) Monday is for outdoor activities and Wednesday is for Cultural activity

Answer option :

- 1) Statement (I) alone is sufficient to answer the question.
2) Statement (II) alone is sufficient to answer the question.
3) Statements (I) and (II) both together are sufficient to answer the question.
4) Statements (I) and (II) both together are not sufficient to answer the question.
- ९७) जर दोन संख्यांचा गुणाकार आणि मसावि अनुक्रमे ४१०७ आणि ३७ आहेत, तर मोठी संख्या कोणती ?
१) २५९ २) १८५ ३) १११ ४) २२२
- 97) If the product and H.C.F. of two numbers are 4107 and 37 respectively, then what is the greater number ?
1) 259 2) 185 3) 111 4) 222
- ९८) सहा मित्र A, B, C, D, E, F खेळ खेळण्यासाठी षटकोनी टेबलच्या बाजूला बसलेले आहेत, मात्र ते याच क्रमाने बसणे आवश्यक नाही. F जो A च्या अगदी समोर बसलेला असून, तो B च्या उजव्या बाजूस लगेचच आहे. D हा A आणि B यांच्यामध्ये बसला असून तो C च्या अगदी समोर आहे, तर A हा खालीलपैकी कोणत्या दोघामध्ये बसला आहे ?
१) D आणि E २) B आणि E
३) E आणि C ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 98) Six friends A, B, C, D, E, F are sitting along the sides of a hexagonal table for playing a game, though not necessarily in the same order. F, who is sitting exactly opposite of A, is to the immediate right of B. D is between A and B and is exactly opposite to C, then A is sitting between which of the following pairs of persons?
1) D and E 2) B and E 3) E and C 4) None of the above
- ९९) प्रत्येक प्रश्नासमोर नमूद केलेली संख्या खालील कोड्स वापरून कोड करायची आहे:
क्रमांक : ० २ ४ ६ ८ ९ ५ ३ १ ७
कोड : L B A M K T R X U P
९५२४८१०२७ साठी योग्य कोड शोधा
१) TRBKAULBP २) TRBAKLUBP ३) TRBAKULPB ४) TRBAKULBP

99) The number mentioned against each question is to be coded using the following codes:

Number : 0 2 4 6 8 9 5 3 1 7

Code : L B A M K T R X U P

Find out the correct code for 952481027

- 1) TRBKAULBP 2) TRBAKLUBP 3) TRBAKULPB 4) TRBAKULBP

100) पुढील वेन आकृतीतील विविध आकार व्यक्तींची पुढील वैशिष्ट्ये निर्देशित करतात.

चौरस - स्वच्छतेची आवड असणाऱ्या

चौरस नसलेला आयत - हिंदी भाषा बोलणाऱ्या

वर्तूळ - मराठी भाषक

त्रिकोण - कोणतेही काम कमी दर्जाचे न मानणाऱ्या

पंचकोन - माणसात भेदभाव न करणाऱ्या

पुढे दिलेल्या आकृतीपैकी एकाच वेळी फक्त स्वच्छतेची आवड असणाऱ्या, कोणतेही काम कमी दर्जाचे न मानणाऱ्या व मराठी भाषक ही तीनच वैशिष्ट्ये आहेत अशांचा आणि फक्त स्वच्छतेची आवड असणाऱ्या माणसांत भेदभाव न करणाऱ्या व हिंदी भाषक ही तीनच वैशिष्ट्ये आहेत असे समूह कोणते?

अ

ब

क

ड

१) सर्व

२) अ आणि ब

३) क आणि ड

४) एकही नाही

100) In the venn diagram various figures shows the features of persons.

square - people like cleanliness

Rectangle - who speaks Hindi

Circle - Who speaks Marathi

Triangle - people who thinks No work of inferior quality

Pentagon - Not discriminating between people

In the following figure, which of the following groups has only three characteristics of people who are only interested in cleanliness, who consider no work as low quality and Marathi speakers and who do not discriminate between people who are only interested in cleanliness and Hindi speakers have only three characteristics?

A

B

C

D

1) All

2) A and B

3) C and D

4) None of them

परीक्षेला जाता जाता... : सराव पेपर (२५ एप्रिल, २०२३)

- १) २०२३ साली जागतिक आरोग्य संघटनेने खालीलपैकी कोणत्या देशाला मलेरियामुक्त म्हणून प्रमाणित केले ?
 (अ) भारत (ब) अझरबैजान (क) पाकिस्तान (ड) ताजिकिस्तान

पर्यायी उत्तरे :

- १) (अ) आणि (ब) फक्त २) (अ), (ब) आणि (क)
 ३) (अ), (क) आणि (ड) फक्त ४) (ब) आणि (ड)

- 1) World Health Organisation (WHO) certified which of the following countries as Malaria-free recently?

- (a) India (b) Azerbaijan (c) Pakistan (d) Tajikistan

Answer Options :

- 1) (a) and (b) only 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (c) and (d) 4) (b) and (d)

उत्तरे : महाराष्ट्र अराजपत्रित सेवा (गट ब व गट क) पूर्व परीक्षा सराव पेपर

१-४	२-४	३-२	४-३	५-३	६-१	७-२	८-१	९-३	१०-३
११-२	१२-१	१३-१	१४-२	१५-३	१६-४	१७-३	१८-४	१९-४	२०-१
२१-२	२२-४	२३-३	२४-३	२५-३	२६-४	२७-३	२८-१	२९-२	३०-३
३१-३	३२-२	३३-४	३४-२	३५-३	३६-३	३७-२	३८-१	३९-४	४०-३
४१-३	४२-२	४३-४	४४-३	४५-३	४६-२	४७-४	४८-१	४९-२	५०-३
५१-४	५२-४	५३-४	५४-३	५५-२	५६-४	५७-१	५८-२	५९-२	६०-४
६१-४	६२-२	६३-४	६४-३	६५-२	६६-२	६७-२	६८-२	६९-१	७०-३
७१-१	७२-२	७३-१	७४-३	७५-१	७६-१	७७-४	७८-३	७९-३	८०-२
८१-४	८२-२	८३-१	८४-३	८५-४	८६-४	८७-१	८८-४	८९-२	९०-१
९१-१	९२-१	९३-१	९४-१	९५-३	९६-४	९७-३	९८-१	९९-४	१००-२